

۲۰۴۱۵۰
۱۵، ۱۴

گزیده «مغازی»

تاریخ جنگ‌های پیامبر

ترجمه: محمد بن عمر واقدی

برجسته: محمود مهدوی دامغانی

گردآورنده: لطیف اله ملک زاده

اوستای
پارسیان

۱۳۹۸

سرشناسه : واقدی، محمد بن عمر، ۱۳۰-۲۰۷ق.
 عنوان قراردادی : المغازی النبویه. فارسی
 عنوان و نام پدیدآور : گزیده مغازی : تاریخ جنگ‌های پیامبر / نوشته محمد بن عمر واقدی : ترجمه محمود مهدوی دامغانی : گردآورنده لطف‌الله ملک‌زاده.
 مشخصات نشر : تهران: اوستای پارسیان، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری : ۳۸۸ ص.
 شابک : 978-600-9901-27-2
 بیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : غزوات -- Ghazavat
 موضوع : اسلام -- تاریخ -- از آغاز تا ۴۱ق.
 موضوع : Islam -- History -- To 660
 شناسه آفریده : مهدوی دامغانی، محمود، ۱۳۱۵ - مترجم
 شناسه افزوده : لطف‌الله، ۱۳۳۲ - گردآورنده
 رده بندی کنگره : E ۲۹۷/۷۰
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۵۰۷۸

نویسنده: گزیده مغازی (تاریخ جنگ‌های

پیامبر)

گردآورنده: لطف‌الله ملک‌زاده

چاپ/صحافی: ناشر

طراح جلد: پرویز نظر

نوبت چاپ: اول / تابستان ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۹۰۱-۲۷-۲

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

اوستای
پارسیان

نشانی: تهران، میدان انقلاب،

ابتدای خیابان جمالزاده جنوبی،

پلاک ۱۲۹، طبقه سوم، واحد ۵،

انتشارات اوستای پارسیان

تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۷۲۰۱۲

همراه: ۰۶۵ ۰۹۰۱ ۰۹۰۱

www.parsianketab.com

حق چاپ محفوظ و در اختیار ناشر است.

فهرست

۹.....	چکیده «مقدمه مترجم کتاب»
۱۱.....	چکیده «مقدمه محقق کتاب»
۱۲.....	کتاب‌های واقدی
۱۳.....	اصول نگارش سیره نبوی
۱۴.....	عُروه بن زُبَیر
۱۴.....	وهب بن مُنَبّه
۱۴.....	عاصم بن عمر بن قتاده
۱۴.....	زُهَری
۱۵.....	عبدالله بن ابی بکر
۱۵.....	موسی بن عقبه
۱۶.....	محمد بن اسحاق
۱۶.....	مَعمر بن راشد
۱۷.....	ابومعشر مدنی
۱۷.....	واقدی
۲۰.....	چکیده‌ای درباره جنگ‌ها
۲۵.....	سریه حمزه بن عبدالمطلب
۲۵.....	سریه عبیده بن حارث
۲۶.....	سریه سعد بن ابی وقاص در خَرّار
۲۶.....	غزوه ابواء (وَدَّان)
۲۶.....	غزوه بُواط
۲۷.....	غزوه بدر اولی (سَفوان)
۲۷.....	غزوه ذی العُشَیره
۲۷.....	سریه عبدالله بن جَحش به نَخْلَه
۳۰.....	غزوه بدرالقتال (بدر بزرگ)
۴۹.....	کشته شدن ابو جهل
۵۱.....	کشتن نوَقل بن خوَیلِد
۵۲.....	تقسیم غنائم
۵۳.....	کشتن معبد بن وهب
۵۴.....	کشتن نصر بن ثابت
۵۵.....	رایزنی درباره اسیران
۵۸.....	کشتن عقبه بن ابی معیط
۵۸.....	مژده پیروزی

۵۹	در باره کشته شدگان
۵۹	فرار سهیل بن عمرو
۶۰	سوده و سهیل بن عمرو
۶۱	رفتار با اسیران
۶۱	بازتاب خبر بدر در مکه
۶۲	فدیه اسیران
۶۳	فدیه ابی العاص بن ربیع
۶۳	مشرکانی که در بدر اسیر شدند
۶۴	شهیدان بدر
۶۷	فرمان کشتن حصه دختر مروان
۶۸	کشتن ابوعقک
۶۹	غزوه بنی قینقاع
۷۱	غزوه سویق
۷۲	غزوه قراره الکدر (قرقره الکدر)
۷۳	کشتن کعب بن اشرف
۷۹	کشتن ابن سئنه
۸۰	غزوه غطفان در ذی‌آمر
۸۱	غزوه بنی سلیم
۸۲	سریه قرده
۸۳	غزوه أحد
۱۱۱	در باره قریش
۱۱۲	فرار و برگشت مسلمانان
۱۱۳	بازگشت مشرکان به مکه
۱۱۴	شهیدان جنگ احد
۱۱۴	کشته شدگان مشرکان
۱۱۵	کشتن ابو عزه
۱۱۵	گواهی پیامبر بر کشتگان احد
۱۱۵	بازگشت پیامبر به مدینه
۱۱۶	حکم ارت
۱۱۸	کشتن معاویه بن مغیره بن ابی العاص
۱۱۹	غزوه حمراء الاسد
۱۲۰	سریه ابومسلمه بن عبدالاسد در قطن
۱۲۲	غزوه بئر معونه
۱۲۴	جنگ رجیع

۱۲۵	جنگ بنی نضیر
۱۲۹	کشتن عمرو بن جحاش
۱۳۳	جنگ بدر الموعد
۱۳۴	کشتن ابورافع سَلَام بن ابی الحَقِیق
۱۳۶	غزوه ذات الرقاع
۱۳۷	غزوه دَوْمَةُ الْجَنْدَل
۱۳۸	غزوه مُرْسِیع (بنی مُصْطَلِق)
۱۴۰	کشتن غیر عمد یک هم کیش
۱۴۰	سهم یک نو مسلمان
۱۴۱	غنائم جنگ و ... و رفی
۱۴۱	داستان جوییه دختر حارث
۱۴۳	داستان سخنان عبدالله بن ادر
۱۴۷	داستان عایشه و اصحاب افک
۱۵۲	غزوه خندق
۱۶۹	خبرگیری از دشمن
۱۷۱	مسلمانانی که در جنگ خندق مرید شدند
۱۷۲	جنگ بنی قریظه
۱۷۶	پس از تسلیم بنی قریظه
۱۸۲	داستان ریحانه
۱۸۳	تقسیم و فروش غنائم
۱۸۴	ذکر سعد بن معاذ
۱۸۷	کشتن سُفیان بن خالد بن بُسَیع
۱۸۸	سریه محمد بن مسلمه به قُرطاء
۱۸۹	غزوه بنی لحيان
۱۹۰	جنگ غابه
۱۹۴	کشته شدگان جنگ غابه
۱۹۴	سریه عَکَّاشه بن محصَن به غمر
۱۹۵	سریه محمد بن مسلمه به ذی القِصه
۱۹۵	سریه ابوعبیده بن جراح به ذی القِصه
۱۹۶	سریه زید بن حارثه به عیص
۱۹۷	سریه زید بن حارثه به طَرْف
۱۹۷	سریه زید بن حارثه به حِمْی
۱۹۹	سریه عبدالرحمان بن عوف به دَوْمَةُ الْجَنْدَل
۲۰۰	سریه علی بن ابی طالب به فدک و بنی سعد

۲۰۱	سریه زید بن حارثه برای کشتن ام‌قُرفه
۲۰۲	سریه عبدالله بن رواحه به خبیر
۲۰۴	سریه کُرز بن جابر به ناحیه ذی‌الجدر
۲۰۵	غزوه حُدَیبیه
۲۲۷	جنگِ خبیر
۲۴۳	صلح با مردم کتیه
۲۴۵	گوسفند مسموم
۲۴۶	تقسیم غنایم خبیر
۲۵۳	شهیدان جنگِ خبیر
۲۵۳	داستان حجاج بن یسَاط
۲۵۵	صلح فدک
۲۵۶	زفاف با صفیه
۲۵۷	جنگِ وادی‌القری
۲۵۸	سریه عمر بن خطاب به تَرَبه
۲۵۹	سریه ابوبکر به نَجْد
۲۵۹	سریه بشیر بن سعد به فدک
۲۶۰	سریه بشیر بن سعد به جناب
۲۶۰	غزوه قضیه (عمره‌القضا)
۲۶۳	رفتار قریش با پیامبر
۲۶۳	عقد میمونه
۲۶۴	حضانت دختر حمزه برای جعفر
۲۶۵	سریه ابن ابی‌العوجاء به بنی‌سَلیم
۲۶۵	اسلام عمرو بن عاص و خالد بن ولید
۲۶۶	سریه غالب بن عبدالله به کَدید
۲۶۷	سریه کعب بن عُمیر به ذات‌اطلاع
۲۶۷	سریه شجاع بن وهب به سرزمین بنی‌عامر
۲۶۸	سریه قُطَیبه بن عامر به تِیَالَه
۲۶۸	جنگِ مُؤتَه
۲۷۲	شهیدان جنگِ مُؤتَه
۲۷۲	غزوه ذات‌السلاسل
۲۷۳	سریه ابوعبیده به خَبَط
۲۷۵	سریه ابوقتاده به خَضَریه
۲۷۷	غزوه فتح
۳۰۲	سخنان پیامبر با مردم

۳۰۴	واگذاری کلید کعبه و سقايت
۳۰۵	حرمت مکه
۳۰۵	اساف و نائله
۳۰۶	نخستين خون‌بها در اسلام
۳۰۷	بازتاب اذان بلال
۳۰۷	برخورد پيامبر با مشركان قریش
۳۱۳	وام از قریشيان
۳۱۳	ويران کردن بتخانه‌ها
۳۱۵	نام کشته شدگان فتح مکه
۳۱۵	غزوه بنی جَدِیْمَا
۳۲۰	غزوه حُنین
۳۲۵	مقتول خسته نشده
۳۲۶	خواهر شیری پیامبر
۳۲۷	کشتن دُرید بن صَمّه
۳۲۷	تعقیب فراریان
۳۲۸	تقسیم غنایم
۳۲۹	غزوه طائف
۳۳۲	غلام ناپاک
۳۳۳	ترک محاصره
۳۳۵	شهیدان محاصره طائف
۳۳۵	بازگشت به جعرانه
۳۳۵	تقسیم غنایم جنگ حنین
۳۳۹	آمدن نمایندگان هوازن
۳۴۱	داستان عینه بن حصن و پیرزن اسیرش
۳۴۲	سرانجام مالک بن عوف
۳۴۳	ناخشنودی انصار از تقسیم غنایم
۳۴۴	بازگشت به مدینه
۳۴۵	آمدن نمایندگان ثقیف
۳۵۰	ويران کردن بتخانه لات
۳۵۱	فرستادن گیرندگان زکات به سوی قبایل
۳۵۲	فرستادن بُسر بن سفیان به سوی خُزاعه
۳۵۳	فرستادن ولید بن عُقبه به سوی بنی مصطلق
۳۵۴	سریه ضحاک بن سفیان به سوی قبیله قُرطاء
۳۵۴	سریه علقمه بن مُجَزَز به سوی حبشی‌ها

۳۵۵		سریه علی بن ابی طالب به فلس
۳۵۸		جنگ تبوک
۳۶۴		فرستادن خالد بن ولید به دُومه الجندل
۳۶۷		مسجد ضرار
۳۶۹		خودداری کنندگان از رفتن به جنگ
۳۷۱		حج ابوبکر در سال نهم
۳۷۲		سریه علی بن ابی طالب به یمن
۳۷۴		درباره زکات و خون بها
۳۷۶		حجه الوداع
۳۷۸		خطبه پیامبر در عرفات
۳۷۹		تراشیدن موی سر پیامبر
۳۸۰		خطبه پیامبر در عید قربان
۳۸۲		سریه اسامه بن زید در یثرب

چکیده «مقدمه مترجم کتاب»

در روش تربیت اسلام، همواره انسان‌های برگزیده و بندگان نیکوکار و اندیشه و کردارشان سرمشق دیگران بوده و هستند و از وظایف هر مسلمانی است که تا حد امکان، در هر طبقه‌ای که باشد، اندیشه و رفتار خود را منطبق بر راه و رسم این برگزیدگان معرفی کند و مهمترین سرمشق مسلمانان، پیامبر است.

به همین جهت مسلمانان از همان آغاز در تنظیم کتاب‌های سیره و مغازی پیامبر کوشش فراوان داشته‌اند. کتاب‌های سیره و مغازی از اوایل سده دوم تا اواسط سده پنجم هجری قمری تألیف شده است. بدیهی است هرچه زمان تألیف این کتاب‌ها به صدر اسلام نزدیک‌تر باشد، از اهمیت بیشتری برخوردار خواهد بود.

از این رو مترجم در صدد برآمد تا در صورت امکان برخی از منابع مهم را که مورد اعتماد فرقه‌های مختلف مسلمانان باشد، به فارسی ترجمه کند. پس هدف اصلی این است که منابع کهن و ارزنده اسلامی به زبان فارسی در اختیار کسانی که نمی‌توانند از متن‌های عربی استفاده کنند، گذاشته شود.

یکی از کتاب‌های مهم این سده، کتاب «مغازی» محمد بن عمر واقدی است که در اواخر سده دوم هجری قمری تدوین شده و تاریخ درگذشت برپنده آن سال ۲۰۷ هجری قمری است.

چاپی که برای ترجمه برگزیده شده، بهترین نسخه است. دی‌ترین چاپ موجود «مغازی» است که به کوشش مارسدن جونز در سلسله انتشارات دانشگاه اکسفورد بریتانیا منتشر شده است. برخی از علت‌های گزینش «مغازی» واقدی برای ترجمه از قرار زیر است:

۱- با توجه به تاریخ مرگ واقدی که سال ۲۰۷ هجری است، این کتاب تقریباً کهن‌ترین کتاب در این رشته است که بطور مفصل تدوین شده و از دستبرد حوادث محفوظ مانده به دست ما رسیده است.

۲- اهمیت مقام علمی و فضل واقدی چنان است که نه تنها این کتاب از آثار دیگرش هم از همان قرن سوم مورد استفاده و استناد دیگر نویسندگان قرار گرفته است و غالباً به کتاب‌ها تراعت داشته‌اند و مطالب نقل شده از دیگران را با مطالب واقدی محک زده‌اند. بدون تردید هیچ کتابی در سیره و سیرت به اهمیت مغازی واقدی و سیره ابن اسحاق نیست.

۳- آراء و اخبار واقدی درباره مغازی پیامبر مورد استفاده هر دو گروه شیعه و سنی قرار گرفته است.

۴- واقدی سعی کرده است که در مورد هر جنگ و سربه آياتی را که شأن نزولش مربوط به آن است، ذکر کند و گاه به این منظور فصل جداگانه‌ای باز کرده است.

۵- مغازی واقدی چنان نیست که فقط محتوی تاریخ جنگ‌ها باشد، بلکه مطالب آموزنده بسیاری در آن آمده است. برای نمونه، صحنه‌های مختلفی از صمیمیت و فداکاری و ارشاد مسلمانان در سایه ارشاد پیامبر در آن نشان داده شده است.

۶- این که طبق گفته گروهی از نویسندگان از جمله ابوالفرج اصفهانی، مادر واقدی نوه سائب خاثر است که ایرانی است.

محمود مهدوی دامغانی